Sestrinska skrb bolesnika s kroničnom bubrežnom insuficijencijom na ambulantnoj kardiovaskularnoj rehabilitaciji

Nursing care in patients with chronic renal failure undergoing outpatient cardiac rehabilitation

Kristina Galez

Janevski^{1*},

Marija Heinrich¹,

Nada Hršić¹,

Žaklina Muminović¹,

Mario Ivanuš^{1,2}

¹Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Zagreb

²Stručni studij Sestrinstvo, Visoka tehnička škola u Bjelovaru, Bjelovar

¹Institute for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation, Zagreb, Croatia

²Study Programme in Nursing, Technical College in Bjelovar, Bjelovar, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: kardiovaskularna rehabilitacija, kronična bubrežna insuficijencija, bolesnici.

KEYWORDS: cardiovascular rehabilitation, chronic kidney disease, patients.

CITATION: Cardiol Croat. 2017;12(3):88. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar.2017.88>

***ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:** Kristina Galez Janevski, Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Draškovićeve 13, HR-10000 Zagreb, Croatia. / Phone: +385-1-4612-290 / Fax: +385-1-4612-343
E-mail: kristinagalezj@gmail.com

ORCID: Kristina Galez Janevski, <http://orcid.org/0000-0003-2095-1551> • Marija Heinrich, <http://orcid.org/0000-0002-7107-3405>
Nada Hršić, <http://orcid.org/0000-0001-6050-7573> • Žaklina Muminović, <http://orcid.org/0000-0001-6037-7537>
Mario Ivanuš, <http://orcid.org/0000-0002-6426-6831>

Uvod: Kardiovaskularna rehabilitacija (KVR) nakon akutnog kardiovaskularnog događaja smanjuje smrtnost, poboljšava funkcijski status i kvalitetu života.^{1,2} Ostaje otvorenim pitanje jesu li postupci KVR učinkoviti kod bolesnika s otprije poznatom kroničnom bubrežnom insuficijencijom (KBI).^{3,4} Cilj rada je prikazati učestalost KBI, čimbenike rizika i postupke sestrinske skrbi na ambulantnoj KVR.

Pacijenti i metode: Retrospektivno su pregledane povijesti svih bolesnika uključenih u program ambulantne KVR u Poliklinici za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju u Zagrebu u razdoblju od 28. 11. 2013. do 13. 1. 2017. godine. Uključeni su svi bolesnici s KBI (eGFR <60 ml/min/1,73m²). Podaci su analizirani metodama deskriptivne statistike.

Rezultati: U istraživanje bilo je uključeno ukupno 17 bolesnika i to 9 žena i 8 muškaraca. Životna dob bolesnika iznosila je 62,12±12,86 za muškarce i 68,89±7,39 godina za žene. Ukupno 15 (88%) bolesnika bilo je u III., dok je dvoje bilo u IV. stupnju KBI. Bolest je prosječno trajala 16,5 godina. Kod 9 bolesnika registrirana je unilateralna nefrektomija, kod 4 transplatacija bubrega, kod 3 kronični glomerulonefritisi te kod jednog policistična bolest bubrega. Učestalost čimbenika rizika iznosila je: arterijska hipertenzija (100%), dislipidemija (44%), povišen indeks tjelesne mase (44%), dijabetes (44%) te aktivno pušenje (12%). Najčešće sestrinske dijagnoze bile su: neupućenost u važnost usvajanja zdravih navika, neupućenost u važnost pridržavanja propisane farmakoterapije i njene moguće nuspojave, smanjeno podnošenje napora i potreba korekcije ograničenja opterećenja te nedovoljna upućenost u postupak KVR. Od sestrinskih intervencija korišteno je prikupljanje podataka o dijagnozi, terapiji, navikama, socijalnoj podršci, očekivanjima bolesnika i njegovim kognitivnim sposobnostima, izračun antropometrijskih pokazatelja, terapijska edukacija o značaju čimbenika rizika, dijetoterapiji i farmakoterapiji, uočavanje promjena psihičkog stanja bolesnika te motivacija i pružanje podrške. Funkcijska kardiorespiratorna sposobnost se poboljšala kod većine bolesnika, s prosječnih 5,7 na početku na 7,3 MET-a na kraju programa KVR.

Zaključak: Bolesnici s KBI bili su stariji, imaju više komorbiditeta i dulje trajanje osnovne bolesti od ostalih bolesnika u programu ambulantne KVR. Individualnim pristupom, učestalijim kontrolama te pojačanim nadzorom cijelog tima postignut je dobar rezultat i nije registrirano pogoršanje bubrežne bolesti.

RECEIVED:

January 17, 2017

ACCEPTED:

February 28, 2017

LITERATURE

- Ivanuš M, Narančić Skorić K, Glavaš Vražić S, Kruhek Leontić D, Heinrich M, Mažuran Brkljačić L, et al. Outpatient Cardiovascular Rehabilitation in Croatia. Cardiol Croat. 2015;10(1-2):28-42. DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar.2015.28>
- Heinrich M, Galez Janevski K, Čurić G, Ivanuš M. The role of the nurse in the cardiovascular rehabilitation team. Cardiol Croat. 2016;11(10-11):544-545. DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar.2016.544>
- Venkataraman R, Sanderson B, Bittner V. Outcomes in patients with chronic kidney disease undergoing cardiac rehabilitation. Am Heart J. 2005 Dec;150(6):1140-6. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ahj.2005.01.048>
- Byrne G, Murphy F. Cardiac rehabilitation for patients with chronic kidney disease. J Ren Care. 2010 May;36 Suppl 1:154-62. DOI: <http://dx.doi.org/10.1111/j.1755-6686.2010.00162.x>